

γοργομαγειρευτοῦσα ἥ, "Ηπ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. γοργός καὶ μαγειρευτός καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦσα, περὶ τῆς ὁπ. βλ. Α. Παπαδοπ., Ἀθηνᾶ 37 (1925), 180 κ.εξ.

Ἡ ταχέως μαγειρεύουσα: Αἰνιγμ.

Κουλουσοῦσα μακρονόρα | καὶ γοργομαγειρευτοῦσα (τὸ τηγάνι).

γοργομαθαίνω Κρήτ. Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. μαθαίνω. Ταχέως ἐκμανθάνω ἔνθ' ἄν.

γοργομεγαλύνω ἑνιαχ. γοργομεαλύνω Κάσ. ὀργομεαλύνω Κάσπ. Κάσ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. μεγαλύνω. Αὐξάνομαι ταχέως, γοργά ἔνθ' ἄν. Ποίημ.

Ἄν τὴν ἐπάρης, ὕπνε μου, γλυκὰ ποκοίμισέ τη, ἢ ἀποξεχάσῃ τοῦ ἑζιοῦ νὰ ὀργομεαλύνῃ (βαυκάλ.) Κάσπ.

γοργομεγαλώνω Κρήτ. (Μεραμβ. Νεάπ. κ.ά.) — Ε. Φραντζεσκ., Ἀριάδν., 22 καὶ 43.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. μεγαλώνω. Αὐξάνομαι, μεγαλώνω γοργά, ταχέως ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Κοιμήσ' ἀπὸ παράγγελια 'ς τὴ χώρα τὸ σεδόνι κ' ἔχει 'ς τὴ μέση τὸν αἰτό, 'ς τὴν ἄκρα τὸ παγώνι νὰ κελαηδῇ νὰ σέ ξυπνᾷ, νὰ γοργομεγαλύνῃ (βαυκάλ.) Μεραμβ.

Θωρεῖς το τὸ μουντάκι μου πὼς βάν' ἀρχὴ καὶ ὀρώνει, μὴν κοπελιὰ μου τὸ φιλεῖ καὶ γοργομεγαλώνει Ε. Φραντζεσκ., ἔνθ' ἄν., 22.

γοργομεστώνω Σ. Πασαγιάνν., Ἀντίλ., 29.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. μεστώνω.

Ἀμτβ., ταχέως μεστοῦμαι, γεμίζω ἀπὸ κάτι: Ποίημ.

Καὶ δυὸ μικρὲς κὶ ἀβύζωτες χλωρὰ βοτάνια κόβουν, χλωρὰ κὶ ἀδροσοβόλητα, τὰ στήθια νὰ γητέφουν, γιὰ νὰ βυζώσουν ἔνωρα καὶ νὰ γοργομεστώσουν.

γοργόμηλο τό, ἑνιαχ. βουργόμ'λου Μακεδ. (Βογατσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γοργός καὶ τοῦ οὐσ. μῆλο.

Πρωτῶς ὠριμάζον μῆλον ἔνθ' ἄν.

γοργομιλῶ Κρήτ. (Ρέθυμν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. μιλῶ.

Ὁμιλῶ ταχέως, γοργά ἔνθ' ἄν.

γοργομοίρης ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. γουργομοῖρα Πελοπ. (Γορτυν.) — Λεξ. Βλαστ. 410. Ν. Πολίτ., Παροιμ. 2,433.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γοργός καὶ τοῦ οὐσ. μοῖρα.

Ὁ ταχέως, ἥτοι εἰς νεαρὰν ἡλικίαν νυμφευόμενος ἔνθ' ἄν.: Παροιμ.

Ἄλλες γουργομοῖρες | κὶ ἄλλες ἀργομοῖρες (ὅτι πᾶσαι αἱ νεάνιδες, ἄλλαι ἐνωρίτερον καὶ ἄλλαι ἀργότερον, θ' ἀποκατασταθοῦν. Λέγεται συνήθως πρὸς παρηγορίαν τῶν πρεσβυτέρων, ὅταν νεώτεροι τούτων ἀποκαθίστανται) Πελοπ. (Γορτυν.)

γοργόνα ἥ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.) γουργόνα πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. Λυκ.)Λιβύσσ.) Πελοπ. (Κυνουρ.) γιουργόνα Ἰμβρ. γοργκόνα Χίος (Καρδάμ.) βοργόνα Κάσπ. Κάσ. βορβόνα Ρόδ. βοργκόνα Ρόδ. Χάλκ. βεργκόνα Κρήτ. Σύμ. ὀργόνα Κάσπ. Κάσ. ὀργόνια Κάσπ. ντζορτζόνα Σύμ. ζορζόνα Θράκ. (Μέτρ.) γόργονας ὁ, ἴος γοργόν'ς Εὐβ. (Ἀγία Ἄνν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. Γοργών, διὰ τὸ ὁπ. βλ. Γοργών.

Α) Κυριολ. 1) Τὸ γνωστὸν μυθολογικὸν θαλάσσιον τέρας, τοῦ ὁποῦ τοῦ μὲν ἄνω ἡμισυ εἶναι γυνή, τὸ δὲ κάτω ἐχθὺς μετὰ μιᾶς τῆς δύο οὐρῶν κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.): Ἀνθρωπος ζωντανὸς δὲν ἐπόμεινεν ἀπὸ τὸ στόμα τῆς Βοργόνας (ἐκ παραμυθ.) Κάσπ. Ὡς τὸν κόρπον τῆς Ἀττάλειας κατοικᾷ ἡ Βοργόνα τῆς Ἀττάλειας, ἕνα θεριό, ποῦ εἶναι ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ὡς τὴ μέση γυναικᾶ με μακριὰ μαλλιά κὶ ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάτω ψάρι. Ἡ σημ. καὶ Βυζαντ. πβ. Φυσιολ. (ἐκδ. Ε. Legend), 877. Συνών. ἀναρροῦσα 2. 2) Αἱ ἐξωγραφημέναι ἢ διὰ στιγμάτων γινόμεναι συνήθως ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν ἀνθρώπων εἰκόνες αἱ παριστῶσαι τὸ θαλάσσιον τέρας πολλαχ.: Ὁ Ἀκόντης, μαυρειδερὸς καὶ μετὰ τὰ μανίκια τοῦ ρούχου του σηκωμένα ἐπίτηδες, ἴσως γιὰ νὰ φαίνωνται οἱ γοργόνες... ποῦ ἦταν 'ς τὰ χέρια του ζωγραφισμένες Δ. Βουτυρ., Μέσ' 'ς τοὺς ἀνθρωποφ., 114. Γιὰ τὸ κέντημα ἀπὸ τὸ ζωϊκὸ κόσμον εἶναι παρμένες οἱ παραστάσεις ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν... ἀνθρωπομόρφων τεράτων, γοργόνες, σειρήνες Α. Χατζημιχ., Ἑλλήν. τέχνη, 100. β) Ἀγαλμα, ἰδιαιτέρως δὲ τὸ ἀκροστόλιον πλοίου τὸ ὁποῖον παριστᾷ γοργόνα πολ- λαχ.: Τὴν κοίταξες ποτέ σου καλὰ καλὰ τὴ γοργόνα τῆς βρύσης; Ἐβάρη τὴ γοργόνα κόκκινη ὁ καπετὰν Γιάννης Πελοπ. (Κυνουρ.) 3) Ὁ γυναικεῖος γενικῶς δαίμων, ἡ νεράιδα τῆς θαλάσσης πολλαχ.

Β) Μεταφ. 1) Ὡραία, εὐειδὴς γυνή Εὐβ. (Ὁρ.) Θράκ. (Μέτρ.) Πελοπ. (Δίβρ. Μάν. Τριφυλ.) Στερελλ. (Παρνασσ.) Σύμ. Χίος: Μωρέ, αὐτὴ εἶναι γοργόνα Τριφυλ. Εἶναι μιὰ γοργόνα! Χίος || Ἄσμ.

Καλῶς τὴ νύφη τὴ χρυσὴ καὶ τὴ χρυσὴ ζορζόνα, π' ἀνέφ'κε τὰ παλάτια μου μετ' τιμημένα λόγια

Μέτρ. β) Γυνὴ ὑπερφυσικὴ τὸ μέγεθος ἀλλὰ καὶ δυσειδής, ἀτημέλητος, κακὸτροπος, διεστραμμένη, μοχθηρὰ κ.τ.τ. πολλαχ.: Κακὴ γοργόνα! (ὕβρις) Κυκλ. Μὲ καιρό, νὰ καὶ περνᾷ ἡ κακούργα βοργόνα πλεὰ καὶ κυνῆα πάλι τ' ἀρφανά Κάσπ. Φύε, μαρὴ γοργόνα! Μεγίστ. Σὰ γοργόνα μωιάζει αὐτόθ. Μωρὴ βεργκόνα, ποῦ φας τὸν ἄνδρα σου - τὰ παιδιὰ - τοὺς γονιούς σου! Σύμ. Μωρὴ κακὴ γοργόνα! Θήρ. Τὴν εἶχε-γ-καταραστὴ ἡ μάνα της κ' ἔγινε γοργόνα κ' ἔπρεπε νὰ τρώῃ βασιλικὸν αἷμα (ἐκ παραμυθ.) Νίσυρ. Ἀ μὴς-σέ φά' ἡ βεργκόνα Σύμ. Συνών. γελλοῦ, δρᾶκόντισσα, δράκισσα, λάμια, κακόγρια, λάουρα, στρίγγλα. γ) Γυνὴ ταχεῖα εἰς τὰς κινήσεις ἢ εἰς τὴν ἐργασίαν. Ἡ σημασία προῆλθεν ἐκ παρετυμ. πρὸς τὸ γοργός Εὐβ. (Ἀγία Ἄνν.) Κάλυμν. Πελοπ. (Ἡλ. Καλάβρυτ. Κυνουρ.) — Λεξ. Αἰν.: Αὐτὴ πάει σὰ γοργόνα Ἡλ. Καλάβρυτ. || Φρ.

Πέντε μῆνες δυὸ ἀδράχτια, πότε τὰ ἔγνεσ' ἡ γοργόνα! (εἰρων. ἐπὶ ὀκνηρᾷ γυναικὶ) Λεξ. Αἰν.

Γὼ ἡ γοργόνα ἡ πλατώνα, | πέντε χρόνους ἕνα στρώμα (συνών. μετὰ τὴν προηγουμ.) Κυνουρ. δ) Γυνὴ πλεονέκτις Ρόδ. (Βάτ.) Τῆν. ε) Γυνὴ λαίμαργος Ρόδ.: Μωρὴ βορβόνα! Συνών. βορβονία σμένη (βλ. λ. γοργονιάζω). στ) Γυνὴ ὑπνοβάτις Κάσπ. ζ) Γυνὴ βάσκανος Ἀμοργ. Σύμ. η) Κορασὶς ἄτακτος ἴος: Κάτσε φρόνιμα, γοργόνα! 2) Πτε-

